

Notatka

ze spotkania warsztatowego dotyczącego
Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (PZPWD)
18 lutego 2016 r.

Miejsce spotkania: Wrocław, ul. Świdnicka 12-16 s. 9

Uczestnicy: IRT, Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej oraz pracownicy UMWD: Wydział Koordynacji Polityki Regionalnej, Wydział Kultury, Departament Spraw Społecznych, Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Cele spotkania: Wspólne wypracowanie zakresu zapisów w PZPWD z uwzględnieniem zagadnień wynikających z dokumentów programowych i strategicznych, będących podstawą realizacji zadań znajdujących się w kompetencjach poszczególnych departamentów, wydziałów i jednostek organizacyjnych.

Przebieg spotkania:

Spotkanie rozpoczął Maciej Zathey, dyrektor IRT. Opowiedział o znaczeniu PZPWD i potrzebie prowadzenia szerokich konsultacji. Wskazał, że plan zagospodarowania przestrzennego jest instrumentem moderacji polityk publicznych i powinien integrować w przestrzeni planowane działania z różnych sfer i różnych poziomów. Wyzwaniem jest uwzględnienie kwestii społecznych w PZPWD oraz jaką informację zwrotną może on dać dla polityk społecznych w przyszłości.

Następnie głos zabrała Agnieszka Wałęga, generalny projektant PZPWD. Zaprezentowała wyniki ankiety rozesłanej do uczestników spotkania. Wynika z niej, że dokument nie jest wykorzystywany przez jednostki zajmujące się polityką społeczną. Zaprezentowała także, w jaki sposób zagadnienia społeczne pojawiały się w dotychczasowych pracach konsultacyjnych.

Wojciech Maleszka (IRT), przedstawił jak zapisy Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej, mogą jego zdaniem przekładać się na PZPWD. Następnie w ten sam sposób omówił Dolnośląski Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia. Zagadnienia społeczne są trudne do odwzorowania przestrzennie, ponieważ mają charakter ciągły. Uwypuklenie pewnych zjawisk przestrzennie pozwoli lepiej kierować działania, co przyczyni się do efektywniejszej realizacji polityki społecznej jak i polityki przestrzennej. Wskazanie specyficznych obszarów, np. problemowych, może mieć przełożenie na inwestycje infrastrukturalne.

W dyskusji poruszono kwestię, Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań Na Rzecz Zatrudnienia, który jest dokumentem opracowywanym corocznie. Oznacza to, że w trakcie funkcjonowania planu zmieni się on kilkakrotnie. Proponuje się, aby dokument ten dostosowywać do ustaleń PZPWD w zakresie wyznaczonych obszarów wymagających wsparcia. Interwencja może być wzmocniona poprzez zapisy innych dokumentów i programów, które również będą odwoływać się do zapisów PZPWD.

Przemysław Malczewski, zastępca dyrektora IRT, zauważył, że działalność jednostek samorządowych najczęściej skupia się na danym sektorze, natomiast PZPWD jest miejscem nakładania się różnych polityk. Jako dokument o wysokiej randze i długofalowy, może być narzędziem porządkującym działania samorządu województwa. Zapis w planie będzie argumentem do uzasadnienia długoterminowej polityki sektorowej i ustalenia priorytetów działania.

Potrzeba terytorializacji polityki przestrzennej i poparcia interwencji analizami jest widoczna przy wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego, co potwierdził Łukasz Kasprzak (Wydział Koordynacji Polityki Regionalnej UMWD).

Ewelina Czuksanow (IRT) zaprezentowała działania przyjęte do realizacji w Programie współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na lata 2014–2017, które można by rozpatrywać w wymiarze przestrzennym. Zaproponowała, aby Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD, włączył podmioty Programu w kreowanie polityk publicznych Województwa, wprowadzając przedmiotowe działania do PZPWD.

W trakcie dyskusji podkreślono potrzebę wspierania inicjatyw wpisujących się w działania województwa, zaplanowane do realizacji na danym obszarze, co pozwoli wzmocnić interwencję i uzyskać komplementarność. Omówiono także problem braku kryteriów pozwalających ustalić priorytety, przy przydzielaniu dotacji organizacjom pożytku publicznego, w tym z zakresu kultury. Plan mógłby być pomocny przy ich wskazaniu, jednak należy pamiętać, że tylko niektóre zagadnienia społeczne mogą być rozpatrywane przestrzennie. Tworzenie diagnozy do PZPWD może być okazją do opracowania materiałów wejściowych także dla programu współpracy i innych dokumentów o charakterze społecznym.

Piotr Klag (Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej) odniósł się do tematu pomocy społecznej, gdzie podejście przestrzenne wydaje się mało uzasadnione. Należy także zachować ostrożność i pamiętać o możliwościach finansowych województwa.

Celem IRT jest, aby nowy plan racjonalnie określał zadania. Oddzielną kwestią są twarde ustalenia planu, takie jak inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a oddzielną zapisy miękkie będące wyrazem polityki województwa. Należy przy tym pamiętać o kompetencjach województwa, ramach finansowych i skupić się na priorytetach, w tym tych zapisanych w omawianych dokumentach.

Zgodnie z wymogami ustawowymi w PZPWD należy uwzględnić dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra kultury współczesnej. Zagadnienia te są poruszane w programie opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego, który jest opracowywany przez IRT. Marzenna Halicka-Borucka zaprezentowała podstawowe założenia i cele tego programu oraz wnioski wynikające z analizy zasobów i stanu zachowania dziedzictwa kulturowego w województwie. Zaktualizowane dane statystyczne (ilościowe) w zakresie zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz stanu zachowania tej grupy zabytków zostaną wykorzystane w planie województwa. Ponadto wskazane w programie opieki nad zabytkami zadania o charakterze przestrzennym (np. wytypowane parki kulturowe, pomniki historii, obszary zabytkowe) będą uwzględnione w PZPWD. W dyskusji poruszono problem ze wskazaniem priorytetów działań w opiece nad zabytkami. Zaproponowano skupienie działań na konkretnych kategoriach zabytków oraz powiązanie kryteriów z czynnikami z innych dziedzin, np. wspieranie w pierwszej kolejności ochrony zabytków pełniących funkcje kulturalne.

Przemysław Malczewski zaproponował model dalszej pracy IRT, UMWD i innych jednostek nad PZPWD, aby wspólnie kreować politykę województwa. Współpraca musi objąć trzy etapy: opracowanie planu, wdrażanie i monitoring. Organizowane będą kolejne spotkania warsztatowe o charakterze bilateralnym, które pomogą wypracować zapisy planu województwa, a być może także programów sektorowych, aby uzyskać ich kompatybilność. Po uchwaleniu PZPWD, w jego wdrażanie zaangażowany będzie przede wszystkim Instytut Rozwoju Terytorialnego, ale celem jest, aby był wykorzystywany w codziennej pracy wszystkich jednostek samorządu. Wskazane jest nawiązanie bezpośrednich kontaktów pomiędzy pracownikami IRT i innych jednostek. Wdrażanie planu powinno być spójne z wdrażaniem dokumentów strategicznych i programowych. Na etapie monitoringu, IRT będzie zbierać informacje od jednostek, na ile zapisy planu służą realizacji polityk sektorowych. Jeśli zadanie zostanie już zrealizowane lub okaże się nieaktualne, będzie to sygnałem do aktualizacji PZPWD. Do monitoringu ma być wykorzystany Komitet Koordynujący ds. SRWD, który w przyszłości miałby się zająć także PZPWD.

Podsumowując Maciej Zathey zaproponował, aby myśleć o PZPWD w nowym wymiarze. Ponieważ zderzają się tu różne polityki, wartością dodaną może być inspiracja. Jeśli jakiś obszar cechuje się

nałożeniem uwarunkowań z różnych dziedzin, można zaproponować kompleksowe rozwiązanie łącząc działania do tej pory realizowane oddzielnie w ramach polityk sektorowych (nie tylko społecznych). Dyrektor zauważył, że konieczne jest wzmocnienie relacji pomiędzy dokumentami i nawiązanie współpracy.

Wnioski i ustalenia:

- Uczestnicy warsztatów przedstawiają swoje propozycję dotyczące zagadnień i zapisów w PZPWD oraz wskażą swoje potrzeby wynikające z zakresu działalności wydziałów UMWD i jednostek organizacyjnych samorządu (kwestie mogą dotyczyć zarówno ustaleń planu jak i elementów diagnozy);
- Poproszono o wyznaczenie stałych osób do kontaktów w sprawie PZPWD (imię, nazwisko, zakres tematyczny, stanowisko, numer telefonu i adres email należy przesłać do pani Małgorzaty Mongiałło – malgorzata.mongiallo@irt.wroc.pl)

Notatkę sporządził:
Jarosław Patron